

ASIA

Arvio ympäristöluvan tarkistamisen tarpeesta uusien BAT-päätelmien voimaantulon vuoksi ja määräys ympäristöluvan tarkistamista koskevan hakemuksen jättämisestä

VELVOITETTAVA

HKScan Finland Oy
Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehdas
PL 50
20521 Turku

Y-tunnus 1951458–9

ASIAN VIREILLETULO

Euroopan komissio on antanut 12.11.2019 täytäntöönpanopäätöksen 2019/2031 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta elintarvikkeiden ja maidon valmistus- ja jalostustekniikoita varten. Päätös on julkaistu EU:n virallisessa lehdessä 4.12.2019.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 80 §:n mukaan laitoksen ympäristölupa on tarkistettava, jos se ei vastaa voimassa olevia päätelmiä ja ympäristönsuojelulakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka jos luvassa on määräys päästötasoja lievemmistä raja-arvoista. Toiminnanharjoittajan on toimitettava valvontaviranomaiselle selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päätelmistä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 10.12.2019 päivätyllä kirjeellään tiedottanut toiminnanharjoittajaa päätelmien voimaantulosta ja selvitysvelvollisuudesta sekä pyytänyt toimittamaan selvityksen 4.6.2020 mennessä.

Toiminnanharjoittaja on toimittanut selvityksen Uudenmaan ELY-keskukseen 3.6.2020 ja täydentänyt sitä 13.8.2020.

TOIMINNANHARJOITTAJAN SELVITYS

HKScan Finland Oy:n Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaalla on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 21.2.2012 myöntämä ympäristölupa nro 31/2012/1, jonka määräyksiin on tehty muutoksia Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä 129/2013/1, 18.6.2013, Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 14/0363/2, 8.12.2014 ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä 185/2015/1, 10.8.2015.

HKScan Finland Oy:n ELY-keskukselle toimittamassa selvityksessä on esitetty toiminnanharjoittajan vastaavuustarkastelu BAT-päätelmistä. Vastaavuustarkastelussa on myös esitetty toiminnanharjoittajan näkemys siitä, mitä päätelmiä Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toimintaan sovelletaan. Vastaavuustarkastelussa ei ole esitetty perusteluja toiminnanharjoittajan arviolle toiminnan vastaavuudesta tai näkemykselle päätelmien soveltamisesta.

Selvityksen mukaan Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminta pääosin vastaa yleisiä päätelmiä BAT 1–4, 6–8, 10–15.

Selvityksen mukaan Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminta ei täysin vastaa kanavoitujen ilmaan johdettavien päästöjen tarkkailuvaatimusta koskevaa päätelmää BAT 5 eikä jäähdytysaineiden käyttöä koskevaa päätelmää BAT 9.

Selvityksessä esitetyn näkemyksen mukaan Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminnassa ei sovelleta muun muassa päätelmien taulukoissa 16 ja 17 esitettyjä lihanjalostusteollisuuden ominaisenergiankulutukselle ja ominaisjätevesipäästöille annettuja suuntavia ympäristönsuojelun tasoja.

Selvityksen mukaan Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminta ei täysin vastaa lihan savustuksesta ilmaan vapautuvia päästöjä koskevaa päätelmää BAT 29 ja siihen liittyvää BAT-päästötasoa kanavoiduille TVOC-päästöille ilmaan lihan savustimesta. Selvityksessä ei ole tuotu riittävän selkeästi ilmi Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan savustuskaasujen käsittelymenetelmää ja savustimen ja/tai savustimien TVOC-päästökuormaa.

Selvityksen täydennyksen mukaan vuoden 2020 loppuun mennessä tehdään 5 vuoden välein tehtävä hajun leviämisselvitys, laajemmat mittaukset makkaratehtaan savustuskaasuista sekä päivitetään laitoksen ennaltavarautumissuunnitelma. Näiden selvitysten perusteella toiminnanharjoittaja pystyy tarkemmin arvioimaan, onko ympäristöluvan tarkistaminen ajankohtaista ja tarvitseeko ympäristölupaa päivittää.

UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus antaa ympäristönsuojelulain 80 §:n 3 momentin nojalla seuraavan määräyksen.

HKScan Finland Oy:n on jätettävä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle käsiteltäväksi hakemus Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan ympäristöluvan tarkistamiseksi viimeistään 1.4.2021.

PERUSTELUT

Toimivalta

Ympäristönsuojelulain 80 §:n 3 momentin mukaan valvontaviranomainen arvioi, onko ympäristölupaa tarkistettava 1 momentin perusteella. Jos lupaa on tarpeen tarkistaa, valvontaviranomaisen on määrättävä toiminnanharjoittaja jättämään tarkistamista koskeva hakemus lupaviranomaiselle. Hakemus on jätettävä viimeistään valvontaviranomaisen määräämänä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 34 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tarkastettava ympäristönsuojelulain 80 §:n mukainen selvitys ja tehtävä mainitun pykälän 3 momentin mukainen arviointi sekä annettava mahdollinen määräys luvan tarkistamiseksi mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua asian vireille tulosta, jollei toiminnan laajuus, selvityksen puutteellisuus tai arvioitavien laitosten suuri lukumäärä edellytä pidempää käsittelyaikaa. Arvio on päivättävä ja siinä on esitettävä arvioinnin lopputulos perusteluineen.

ELY-keskus on ympäristönsuojelulain 189 §:n nojalla toimivaltainen valvontaviranomainen arvioimaan ja määräämään luvan tarkistamistarpeesta.

Arvio ja määräys

HKScan Finland Oy:n lihavalmisteita ja valmisruokia valmistava Vantaan tehdas kuuluu ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti direktiivilaitoksiin (lain liitteen taulukko 1, kohta 10 d), koska tehtaalla valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti ylittää 75 t/vrk käsiteltäessä ja jalostettaessa eläin- ja kasvipäisiä raaka-aineita sekä yhdistettynä että erillisinä tuotteina. Vantaan tehtaalla valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on yli 10 p-%.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava BAT-päätelmiin. Päästöille on ympäristöluvassa määrättävä päästöraja-arvot siten, että päätelmien päästötasoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa.

Elintarviketeollisuutta koskevissa BAT-päätelmissä on esitetty parasta käyttökelpoista tekniikkaa olevan muun muassa käyttää vähintään yhtä päätelmissä esitettyä menetelmää lihan savustuksesta ilmaan vapautuvien orgaanisten yhdisteiden kanavoitujen päästöjen vähentämiseksi (BAT 29).

Tietyn päästökuorman ylittyessä TVOC-päästöille on päätelmissä asetettu BAT-päästötaso. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa on päätelmien mukaan myös lihan savustuksesta ilmaan vapautuvien orgaanisten yhdisteiden tarkkailu päätelmissä esitetyllä vähimmäistiheydellä, esitettyjen standardien mukaisesti ja esitetyin ehdoin (BAT 5).

Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan voimassa olevassa ympäristöluvassa 31/2012/1 ja lupaa koskevissa myöhemmissä muutospäätöksissä ei ole annettu määräyksiä lihan savustuksesta ilmaan vapautuvien kanavoitujen päästöjen vähentämiseksi, tarkkailemiseksi tai päästöjen rajoittamiseksi enintään päätelmissä esitetylle päästötasolle. Aiemmillä ympäristöluvan määräaikaistarkastuksilla (17.3.2015, 12.1.2017 ja 21.2.2019) on todettu, että vain tehtaan jatkuvatoimisten Vemag-uunien poistokaasut käsitellään polttamalla. Vuosien 2015 ja 2017 ympäristöluvan määräaikaistarkastuksilla on todettu, että savustuskaasuja ei ole muodostunut, koska savustukseen on käytetty nestesavua. Vuoden 2019 määräaikaistarkastuksella on todettu, että savustukseen käytetään leppähaketta. HKScan Finland Oy:n BAT-selvityksen mukaan Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminta ei vastaa täysin lihan savustuksesta ilmaan vapautuvien kaasujen käsittelyä koskevaa päätelmää BAT 29 eikä taulukossa 18 esitettyä päätelmään liittyvää BAT-päästötasoa. Selvityksen perusteella ELY-keskus tulkitsee, että lihan savustuksesta ilmaan vapautuva päästökuorma ei ole selvillä.

Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan BAT-selvityksessä esitettyjen tietojen ja määräaikaistarkastuksilla todettujen tietojen perusteella Uudenmaan ELY-keskus arvioi, että HKScan Finland Oy:n Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminta ja ympäristölupa eivät vastaa BAT-päätelmissä esitettyä parasta käyttökelpoista tekniikkaa lihan savustuksesta ilmaan vapautuvien päästöjen vähentämiseksi (BAT 29) ja päästöjen tarkkailemiseksi (BAT 5). Toiminnanharjoittajan BAT-selvityksessä ei ole osoitettu, että toiminnassa saavutetaan päätelmissä asetetut BAT-päästötasot.

Lisäksi BAT-päätelmissä on esitetty parasta käyttökelpoista tekniikkaa olevan muun muassa hajunhallintasuunnitelman laatiminen, täytöntöönpaneminen ja ylläpitäminen, kun herkille kohteille odotetaan aiheutuvan hajuhaittaa ja/tai sellainen on todettu (BAT15). HKScan Finland Oy:n lihavalmiste- ja valmisruokatehtaan toiminnan on todettu muun muassa valvontaviranomaisille toimitettujen yleisöilmoitusten perusteella aiheuttavan hajuhaittaa lähialueen asutukselle.

HKScan Finland Oy:n BAT-selvityksen mukaan tehtaan toiminta vastaa hajunhallintasuunnitelman laatimista koskevaa päätelmää BAT 15.

Selvityksen mukaan hajun leviämiskartoitus tehdään syksyllä 2020. HKScan Finland Oy:n lupamääräyksen muuttamista koskevan päätöksen 185/2015/1, 10.8.2015 lupamääräyksen 17 mukaan hajun esiintymistä ja hajuhaittaa laitoksen ympäristössä on muun muassa tarkkailtava säännöllisesti ja selvitettävä laskentamallilla 5 vuoden välein sekä aina kahden kuukauden kuluessa, jos hajukuormitus ympäristöön lisääntyy olennaisesti. Uudenmaan ELY-keskus arvioi, että HKScan Finland Oy:n toiminta ei vastaa päätelmässä BAT 15 esitetyn hajunhallintasuunnitelman, joka sisältää muun muassa päästöjen estämistä ja/tai vähentämistä koskevia toimenpiteitä, laatimisvaatimusta.

Ympäristölupaviranomaiselle toimitettavaan BAT-tarkistamishakemukseen tulee liittää tieto lihan savustuksesta ilmaan vapautuvasta päästökuormasta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 75, 80 ja 194 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 34 §
Hallintolaki (434/2003) 49 c §

MAKSU

Maksutta

MUUTOKSENHAKU

ELY-keskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös

HKScan Finland Oy
Vantaan lihavalmiste- ja valmisruokatehdas
PL 50
20521 Turku

Jäljennös päätöksestä

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Etelä-Suomen aluehallintovirasto (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

LIITE

Oikaisuvaatimusosoitus

7.9.2020

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Annastiina Juvankoski ja ratkaissut ylitarkastaja John Molander.

Tämä asiakirja UUELY/7613/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/7613/2015 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Molander John 07.09.2020 09:09

Esittelijä Juvankoski Annastiina 07.09.2020 08:58